

Om kultur i årsmeldinga for Stavanger bispedømme 2017

KYRKJA GIR ROM FOR ULIKE KUNST- OG KULTURUTTRYKK

Nøkkelindikator: Talet på konsertar og kulturarrangement i kyrkjene

Resultat og utvikling kultur 2013-2017

Arrangement	2013	2014	2015	2016	2017
<i>Konsertar i regi av kyrkjelyden</i>	399	415	526	420	490
Publikum	57 275	55 402	63 122	54 725	61 480
<i>Konsertar i regi av andre</i>	253	269	331	304	267
Publikum	51 150	59 763	62 348	70 750	64 937
<i>Andre kulturarr i regi av kyrkjelyden</i>	152	212	226	191	194
Publikum	19 269	22 096	20 525	18 914	21 552
<i>Andre kulturarr i regi av andre</i>	66	58	50	56	102
Publikum	1 060	22 643	10 876	7 241	5739
Kulturelle arr. totalt	870	954	1133	971	1053
Publikum totalt	128 754	159 904	156 871	151 630	153 708

Statistikken frå 2017 viser ein liten auke i talet på kulturelle arrangement totalt. Talet på publikum aukar også. Tala på arrangement er relativt stabile frå år til år. Det som har auka mest er kulturelle arrangement i regi av andre, utan at dette har gitt auke i talet på publikum.

Det har blitt fleire konsertar i regi av kyrkjelydane, og deltakartalet på desse aukar også, med 12,3 %. Det er forskjell i utviklinga i prostia. Tungenes prosti har hatt 25 % fleire konsertar i eigen regi og auke i talet på publikum med heile 56 %. Også i Stavanger Domprosti er det ei markant auke i talet på konsertar i regi av kyrkjelyden på 20%, men utan større auke i talet på publikum enn 1,5 %.

For konsertar i regi av andre har det samla sett vore ein nedgang både i talet på konsertar og publikum. Det er rapportert 37 færre konsertar og ein nedgang i talet på publikum på 5813 (8 %).

Tala på kulturarrangement i regi av kyrkjelydane syner ei lita oppgang, frå 191 til 194 arrangement. Det er et stykke frå tala frå 2015 på 226. Publikumstala aukar frå 18.914 til 21.552. Dette er også høgare enn tala frå 2015.

Talet på kulturarrangement i regi av andre går opp, samtidig som publikumstala går ned. Me ser av statistikken på soknenivå at her gjev rapporteringa frå ein kyrkjelyd store utslag, så dette handlar truleg meir om rapporteringa eller svært lokale tilhøve enn om generelle trender.

Korarbeid er viktig, i seg sjølv og for kvalitet og rekruttering til gudstenester. I 2017 var det 125 barnekor og 72 vaksenkor i bispedømmet. Tala for barnekor går fortsatt noko ned, men ikkje så mykje som frå 2015 til 2016. Det har blitt fleire kor og kormedlemar for vaksne. Også her er det teikn på godt kulturarbeid i Tungenes prosti. Me veit ikkje årsaka til dette, men det er dyktige og aktive kyrkjemusikarar i prostiet, og det trur me er noko av grunnen.

Vurdering av resultatet

Tal frå kyrkjelydane over konserter og kulturarrangement viser at kyrkjene er viktige arenaer for kultur, med mange arrangement og høgt publikumstal. Å nytta ulike kulturelle uttrykk i formidlinga er viktig for oss som kyrkje i både teori og praksis. Me gler oss over auka i tala for kultur i kyrkjene, både i talet for arrangement og publikum. Det er fortsatt meir enn eit barnekor pr. sokn i snitt og litt under eit vaksenkor i snitt pr. kyrkjelyd. Det er ikkje ønskeleg at det blir færre kor for barn, slik utviklinga nå er.

Når me ser på tala i detalj, ser me også noko inkonsekvens i rapporteringa.

Analyse av resultatet

Me trur mykje av dei positive resultata skuldast dyktige og engasjerte kyrkjemusikarar. Dei siste åra har me styrka fagmiljøet for kyrkjemusikarar og arbeid systematisk med kompetanseheving, gjennom fagdagar for kyrkjemusikare, arrangera Norsk orgelfestival og inspirasjonssamling om kultur i kyrkjene. Me har også fokusert på kulturarbeid på prostisamlingar og i møte med lokale kyrkjelydar. Det er auka medvit om kultur som ein viktig del av kyrkjelydsarbeidet.»

I 2017 ser me også spor av reformasjonsmarkeringa i resultata. Mellom anna var det mange kyrkjelydar som inviterte «Luther med latter»-forestillinga. Dette var eit prosjekt der idé og noko økonomisk støtte kom frå bispedømmets ressursgruppe for reformasjonsåret, som utfordra teatergruppa Ryfylke livsgnist til samarbeid.

Førestillinga var eit historisk og humoristisk skråblikk på kva reformasjonen har ført med seg gjennom 500 år i Rogaland. Førestillinga blei også vist utanfor bispedømmet.

Mange av kyrkjelydane har nytta 2017 til å ha ulike arrangement om Luther og reformasjonen. Det har vore konserter, temaverker, historiske og teologiske foredrag og sjølvstilt gudstenester. Det har også vore samarbeid mellom Den norske kyrkja og Den katolske kyrkja i Stavanger. Arrangementa har vore varierte, spennande og godt besøkt, og dette er blant årsakene til auka i talet på publikum på andre kulturarrangement i regi av kyrkjelyden, på 14 prosent.

Konklusjon

Me trur fortsatt det er eit viktig vekstpotensiale på kulturfeltet i kyrkja, at kulturarbeidet er viktig og ein arena der kyrkja møter mange med eit språk som når inn og når breitt ut. Det er derfor god grunn til å prioritera kulturarbeid høgt vidare, dels i form av fellessatsingar koordinert på regionalt nivå eller i samarbeid mellom kyrkjelydar, dels

som fagleg støtte og inspirasjon til lokalt tilsette. Kulturarbeidet rommar alt eit mangfald, men det er mogleg å ta fleire kulturelle uttrykk i bruk.

Det er også viktig at kyrkjelydane kan utfylla kvarandre. Kulturarbeid er ein god arena for samarbeid på tvers av kyrkjelydane. Det er viktig å skapa god dialog mellom sokn og lokalt tilsette, så dei veit kva dei ulike gjer, utvekslar erfaringar og får idear til samarbeid. Samlingane me arrangerer bidrar til dette.

Det er mykje å gle seg over i kyrkja som kulturarena. Resultata er allereie gode, men me ønskjar vidare vekst.

Eit konkret tiltak i 2018 blir boka «Sansen for det hellige». Tre rådgjevarar på kontoret har skrive ei fag- og opplevingsbok som inspirasjon og ressurs til å ta kyrkjerommet meir i bruk.

Me ser at kyrkjebygga talar til menneske og trur dei opplevingane det heilage rommet gjev er ein ressurs i mange deler av kyrkjelydsarbeidet. I tillegg til sjølve boka vil me presentera tankar og metodar frå prosjektet på ulike kurs. Me håpar prosjektet vil vera ein ressurs til bruk i lokale tiltak og gje auka refleksjon om korleis me kan møte menneske med estetikken og symbola som språk. Boka kan også bli ein ressurs for kyrkja elles i landet.